

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2012. gada 13. decembrī*

Savienības finanšu interešu aizsardzība — Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 — 4. un 5. pants — Administratīvs sods — Administratīvs pasākums — Regula (EEK) Nr. 822/87 — Atbalsts koncentrētas vīnogu misas privātai uzglabāšanai — Kopienas izcelsme — Regula (EEK) Nr. 1059/83 — Līgums par ilgtermiņa uzglabāšanu — 2. panta 2. punkts — 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts — Atbalsta samazināšana atkarībā no pārkāpuma smaguma

Lietā C-670/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 28. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 29. decembrī, tiesvedībā

Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)

pret

Vinifrance SA.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente), A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre V. Turē [*V. Tourrès*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 3. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer)* vārdā – *H. Didier* un *F. Pinet*, advokāti,
- Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues* un *S. Menez*, kā arī *C. Candat*, pārstāvji,
- Polijas valdības vārdā – *M. Szpunar* un *B. Majczyna*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *B. Schima* un *D. Triantafyllou*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā pēc ģenerālvokātes uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1987. gada 16. marta Regulu (EEK) Nr. 822/87 par vīna tirgus kopīgo organizāciju (OV L 84, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 1988. gada 19. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2253/88 (OV L 198, 35. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 822/87”), Komisijas 1983. gada 29. aprīļa Regulu (EEK) Nr. 1059/83 par uzglabāšanas līgumiem attiecībā uz galda vīniem, vīnogu misu, koncentrētu vīnogu misu un rektificētu koncentrētu vīnogu misu (OV L 116, 77. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 1999. gada 15. decembra Regulu (EK) Nr. 2646/1999 (OV L 324, 10. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1059/83”), kā arī Padomes 1995. gada 18. decembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 1. lpp.).
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Établissement national des produits de l’agriculture et de la mer (FranceAgriMer)*, kas ir *Office national interprofessionnel des vins (Onivins)* tiesību pārņēmēja, un *Vinifrance SA* (turpmāk tekstā – “*Vinifrance*”) saistībā ar atbalsta uzglabāšanai, ko saņēma *Vinifrance*, pilnīgu atgūšanu.

I – Atbilstošās tiesību normas

A – Tiesiskais regulējums par vīna tirgus kopīgo organizāciju

1. Regula Nr. 822/87

- 3 No Regulas Nr. 822/87 1. panta, kā arī I pielikuma 6. punkta izriet, ka tā cita starpā attiecas uz koncentrētu vīnogu misu, kas ir definēta kā nekaramelizēta vīnogu misa, ko iegūst, daļēji dehidrējot vīnogu misu, un “kas tiek ražota Kopienā”.
- 4 Šajā ziņā šīs regulas 32. panta 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Atbalstu piešķir ražotājiem, kas privātās noliktavās uzglabā:

[..]

— vīnogu misu, koncentrētu vīnogu misu un rektificētu koncentrētu vīnogu misu.

2. 1. punktā minēto atbalstu piešķir, ja ar intervences aģentūrām [...] ir noslēgti ilgtermiņa uzglabāšanas līgumi.”

2. Regula Nr. 1059/83

- 5 No Regulas Nr. 1059/83 1. panta izriet, ka tajā ir paredzēti sīki izstrādāti noteikumi attiecībā uz uzglabāšanas līgumu noslēgšanu.
- 6 Šīs regulas preambulas trešajā apsvērumā ir norādīts, ka, ņemot vērā, ka “līgumi tiek slēgti starp intervences aģentūrām un ražotājiem, kas to prasa, ir jādefinē ražotājs un, ņemot vērā šādām personām nosakāmos pienākumus, ir jānosaka, ka tam ir jābūt uzglabājamo produktu īpašniekam”.

7 Minētās regulas 2. pantā ir noteikts:

“1. Intervences aģentūras slēdz līgumus vienīgi ar atsevišķiem ražotājiem vai ražotāju organizācijām.

Šajā regulā “ražotājs” ir fiziska vai juridiska persona vai šādu personu grupa, kas savā vārdā veic vai ir veikusi kādu no šādām darbībām:

- svaigu vīnogu pārstrādi vīnogu misā;
- vīnogu misas pārstrādi koncentrētā vīnogu misā vai rektificētā koncentrētā vīnogu misā;
- svaigu vīnogu, vīnogu misas vai daļēji fermentētas vīnogu misas pārstrādi galda vīnā.

2. Ražotājs var slēgt līgumu tikai par produktiem, ko viņš ir ražojis vai kas ir ražoti viņa uzraudzībā un kas tam pieder.”

8 Šīs pašas regulas 12. pantā pēc standarta likmēm par hektolitrū dienā ir noteikta atbalsta par uzglabāšanu summa, kas piemērojama visā Eiropas Savienībā, cita starpā attiecībā uz vīnogu misu.

9 Regulas Nr.1059/83 17. panta 1. punktā ir noteikts:

“Izņemot *force majeure* gadījumus,

- a) ja ražotāji nepilda savus pienākumus saskaņā ar 7. panta 2. punktu, 15. un 16. pantu un attiecīgā gadījumā 10. panta 2. punktu, atbalstu neizmaksā;
- b) ja ražotājs nepilda kādu no saviem saskaņā ar šo regulu vai saskaņā ar līgumu noteiktajiem pienākumiem, kas nav šā punkta a) apakšpunktā minētie pienākumi, atbalstu samazina par summu, ko nosaka kompetentā iestāde atbilstīgi izdarītā pārkāpuma smagumam.”

B – Regula Nr. 2988/95 par Savienības finanšu interešu aizsardzību

10 Regulas Nr. 2988/95 preambulas ceturtajā, piektajā un astotajā apsvērumā ir noteikts:

“tā kā, lai efektīvi apkarotu krāpšanu, kas kaitē Kopienu finansiālajām interesēm, visās Kopienas politikas jomās jāievieš vienots tiesību normu kopums;

tā kā šai regulai atbilstošajos nozaru noteikumos paredzēta nelikumīga rīcība un ar to saistītie administratīvie pasākumi un sodi;

[..]

tā kā Kopienas tiesību aktos par kopējo lauksaimniecības politiku ir paredzēti Kopienas administratīvie sodi; tā kā šādi sodi jāievieš arī citās jomās”.

11 Šīs regulas 1. pantā ir paredzēts:

“1. Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzībai ar šo tiek pieņemti vispārīgi noteikumi par vienvēda pārbaudēm un administratīviem pasākumiem un sodiem, kas saistīti ar Kopienas tiesību pārkāpumiem.

2. “Pārkāpums” nozīmē Kopienas tiesību normas pārkāpumu, ko rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt Kopienu budžetam vai to pārvaldītiem budžetiem: mazinot vai zaudējot ienākumus no Kopienu vārdā tieši izveidotajiem pašu resursiem vai veicot nepamatotus izdevumus.”

12 Atbilstoši minētās regulas 2. panta 3. punktam “Kopienas tiesību aktos nosaka, kādiem un ar kādu darbības jomu jābūt administratīvajiem pasākumiem un sodiem, kas vajadzīgi konkrēto noteikumu pareizai piemērošanai, ņemot vērā pārkāpuma veidu un smagumu, piešķirto vai saņemto labumu un atbildības pakāpi”.

13 Šīs pašas regulas II sadaļas ar virsrakstu “Administratīvie pasākumi un sodi” 4. pantā ir paredzēts:

“1. Pārkāpuma gadījumā nelikumīgi iegūtais labums atgūstams:

— uzliekot pienākumu samaksāt vai atmaksāt summas, kas nav samaksātas vai ir nelikumīgi saņemtas,

[..]

2. Piemērojot 1. punktā minētos pasākumus, atgūst tikai iegūtos labumus un, ja tā paredzēts, procentus, ko var noteikt pēc vienotas likmes.

[..]

4. Šajā pantā paredzētie pasākumi nav uzskatāmi par sodiem.”

14 Regulas Nr. 2988/95 5. panta 1. punktā ir noteikts:

“Par tīšu pārkāpumu vai pārkāpumu nolaidības dēļ var uzlikt šādus administratīvus sodus:

a) administratīvu naudassodu;

b) maksājumu, kas ir lielāks par nelikumīgi iegūtajām vai ieturētajām summām, vajadzības gadījumā pierēķinot procentus; papildu summu aprēķina pēc procentu likmes, kas nosakāma īpašos noteikumos, un tā nedrīkst pārsniegt summu, kas nepieciešama kā soda līdzeklis;

c) Kopienas noteikumos piešķirta labuma pilnīgu vai daļēju atcelšanu, pat ja saimnieciskās darbības subjekts nelikumīgi iedzīvojies tikai no kādas labuma daļas;

d) labuma uzteikšanu vai atcelšanu uz kādu laiku pēc pārkāpuma izdarīšanas;

[..].”

II – Galvenie fakti un prejudiciālie jautājumi

15 *Vinifrance* ir sabiedrība, kas nodarbojas ar pudelēs neiepildīta vīna un vīnogu koncentrāta tirdzniecību un tirdzniecības starpniecību. 1997. gada decembrī šī sabiedrība no Itālijas piegādātājiem, proti, sabiedrībām *Cantine Trapizzo* un *Far Vini*, nopirka 34 408 hektolitrus vīnogu misas. Divu līgumu par ilgtermiņa uzglabāšanu, kas 1998. gada 23. janvārī un 4. februārī tika noslēgti ar *Onivins*, ietvaros *Vinifrance* koncentrēja šo vīnogu misu Itālijā un tā tika nosūtīta uzglabāšanai uz Franciju. Pirmais uzglabāšanas līgums bija noslēgts par 8110 hektolitriem koncentrētas vīnogu misas, kas bija iegādāta no sabiedrības *Cantine Trapizzo*, savukārt otrais līgums bija noslēgts par 1215 hektolitriem vīnogu

misas, kas bija iegādāta no sabiedrības *Far Vini*. Saskaņā ar Regulas Nr. 822/87 32. pantu *Vinifrance* šajā sakarā attiecīgi 1998. gada 10. martā un 6. aprīlī saņēma uzglabāšanas atbalstu EUR 170 391,31 un EUR 23 280,79 apmērā.

- 16 Pārbaude, ko 2000. gada maijā, jūnijā un jūlijā sabiedrībā *Vinifrance* īstenoja *Agence centrale des organismes d'intervention dans le secteur agricole* [Lauksaimniecības nozares Centrālā intervences aģentūra] (ACOFA), ļāva konstatēt, pirmkārt, ka sabiedrība *Far Vini* vairs nepastāv kopš 1992. gada un ka neviens vīna ražošanas uzņēmums neatrodas rēķinos norādītajās adresēs, un, otrkārt, ka lielāko daļu vīnogu misas, ko *Vinifrance* bija nopirkusi no sabiedrības *Cantine Trapizzo*, pēdējai minētajai faktiski bija piegādājusi sabiedrība *Far Vini*.
- 17 Ņemot vērā sabiedrības *Far Vini* nepastāvēšanu pārdošanas līgumu noslēgšanas brīdī, ACOFA ziņojumā būtībā tika konstatēts, ka vīnogu misas, ko tieši vai netieši bija piegādājusi sabiedrība *Far Vini*, Kopienas izcelsme ir neskaidra un ka nav skaidrs, vai *Vinifrance* ir tās īpašniece. Turpretim ACOFA, šķiet, neapšaubīja Kopienas izcelsmi un īpašnieku vīnogu misai, ko *Vinifrance* bija iegādājusies no sabiedrības *Cantine Trapizzio*, bet ko pēdējai minētajai nebija piegādājusi sabiedrība *Far Vini*, proti, 4 587,8 hektolitriem koncentrētas vīnogu misas attiecīgi no 34 408 hektolitriem vīnogu misas pirms koncentrēšanas.
- 18 Ņemot vērā ACOFA ziņojumu, *Onivins* direktors ar 2003. gada 23. decembra lēmumu pieprasīja atgūt visu uzglabāšanas atbalstu, kas ticis pārskaitīts *Vinifrance*, būtībā uzskatot, ka pēdējā minētā nevar pierādīt ne to, ka *Far Vini* tieši vai netieši piegādātajai vīnogu misai ir Kopienas izcelsme, ne arī to, ka tā pati ir tās īpašniece.
- 19 Ar prasību, kas 2004. gada 16. janvārī tika celta *Tribunal administratif de Montpellier* [Monpeljē administratīvā tiesa], sabiedrība *Vinifrance* prasīja atcelt šo lēmumu. Ar 2007. gada 15. jūnija spriedumu šī tiesa, pamatojoties uz to, ka *Onivins* nevar likumīgi pieprasīt atgūt visu atbalstu, atcēla minēto lēmumu.
- 20 Saskaņā ar *Tribunal administratif de Montpellier* norādīto, Regulas Nr. 1059/83 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts ļauj pieprasīt vienīgi daļēju atmaksu, kas ir proporcionāla ražotāja izdarītā pārkāpuma smagumam. Minētā tiesa uzskatīja, ka sabiedrībai *Vinifrance* pārmestajai pienākumu neizpildei ir piemērojams minētais 17. pants. It īpaši tā uzskatīja, ka iebildums, kas ir balstīts uz to, ka sabiedrība *Vinifrance* neesot varējusi pierādīt vīnogu misas Kopienas izcelsmi un īpašnieku, esot bijis pamatots tikai attiecībā uz daļu, nevis visu vīnogu misu, par kuru tikuši noslēgti uzglabāšanas līgumi. Līdz ar to šī tiesa atzina, ka *Onivins* lēmums ir prettiesisks, ciktāl ar to tiek prasīta pilnīga atmaksa, tostarp likumīgi piešķirtā atbalsta atmaksa.
- 21 *Office national interprofessionnel des fruits, des légumes, des vins et de l'horticulture* [Valsts augļu, dārzeņu, vīna un dārzkopības starpnozaru aģentūra] (*Viniflhor*), kas ir *Onivins* tiesību pārņēmēja, pārsūdzēja šo spriedumu *Cour administrative d'appel de Marseille* [Marseļas administratīvā apelācijas tiesa]. Ar 2009. gada 15. jūnija spriedumu šī tiesa noraidīja apelācijas sūdzību, cita starpā uzskatot, ka *Tribunal administratif de Montpellier* pareizi ir piemērojusi Regulas Nr. 1059/83 17. panta 1. punkta b) apakšpunktu. It īpaši tā norādīja, ka ar to vien, ka *Onivins* direktors prasa atbalsta pilnīgu atmaksu, tostarp tās atbalsta daļas, kas attiecas uz vīnogu misu, kuras izcelsmi un īpašnieku ACOFA neapstrīd, atmaksu, katrā ziņā esot pietiekami, lai konstatētu, ka šajā lēmumā ir pieļauta kļūda tiesību piemērošanā.
- 22 *FranceAgriMer*, kas ir *Viniflhor* tiesību pārņēmēja, par šo spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību *Conseil d'État* [Valsts Padome], cita starpā apgalvojot, ka *Cour administrative d'appel de Marseille* ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pirmkārt, uzskatot, ka ar *Onivins* direktora lēmumu nevar tikt prasīta pilnīga *Vinifrance* saņemtā atbalsta atmaksa, un, otrkārt, no šī fakta secinot, ka minētais lēmums ir jāatceļ pilnībā.

23 Saskaņā ar *FranceAgriMer* viedokli uz izdarīto pārkāpumu neattiecas Regulas Nr. 1059/83 17. pants. Tāpēc, tā kā šajā nozares regulējumā neesot paredzēta skaidra norma attiecībā uz apgalvotajiem pārkāpumiem, kas šajā gadījumā ir fakti, ka *Vinifrance* nav pierādījusi ne to, ka tā ir vīnogu misas īpašniece Regulas Nr. 1059/83 2. panta 2. punkta izpratnē, ne arī šīs vīnogu misas Kopienas izcelsmi, kā tas ir prasīts Regulā Nr. 822/87, šādu pārkāpumu, kas uzglabāšanas līgumus, pamatojoties uz kuriem ir ticis piešķirts atbalsts, padara par spēkā neesošiem, gadījumā esot jāveic nelikumīgi saņemtā atbalsta atgūšana. *FranceAgriMer* apgalvo arī, ka, pamatojoties uz Regulu Nr. 2988/95, *Onivins* varēja likumīgi prasīt pilnībā atmaksāt abus atbalstus privātai uzglabāšanai, kas bija piešķirti *Vinifrance*. Pakārtoti, šī intervences aģentūra apgalvo, ka *Onivins* lēmums būtu jāatceļ nevis pilnībā, bet tikai tiktāl, ciktāl tajā ticis prasīts atmaksāt to atbalsta daļu, attiecībā uz kuru nav tikusi apšaubīta tiesiskajā regulējumā paredzēto nosacījumu izpilde.

24 Šādos apstākļos *Conseil d'État* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai gadījumā, ja izrādās, ka ražotājs, kurš ir saņēmis Kopienas atbalstu koncentrētas vīnogu misas uzglabāšanai apmaiņā pret uzglabāšanas līguma noslēgšanu ar valsts intervences aģentūru, no fiktīvas vai neesošas sabiedrības ir iegādājies vīnogu misu, ko tas pirms tās uzglabāšanas ir koncentrējis uz savu atbildību, var uzskatīt, ka šādam ražotājam koncentrētā vīnogu misa “pieder” [...] Regulas [...] Nr. 1059/83 2. panta 2. punkta izpratnē? Vai šīs pašas regulas 17. pants ir piemērojams tādā gadījumā, ja ar valsts intervences aģentūru noslēgtajā uzglabāšanas līgumā ir ietverta būtiska kļūda, it īpaši attiecībā uz apstākli, ka sabiedrība, kura ir noslēgusi līgumu ar valsts intervences aģentūru, nevar tikt uzskatīta par uzglabāto produktu īpašnieci?
- 2) Vai, ja tādā nozares regulā kā [Regula Nr. 822/87] ir paredzēti noteikumi attiecībā uz Kopienas atbalstu, taču nav izstrādāta sankciju sistēma par tās noteikumu pārkāpumiem, šāda pārkāpuma gadījumā ir jāpiemēro [Regula Nr. 2988/95]?
- 3) Vai gadījumā, ja saimnieciskās darbības subjekts nav izpildījis tādā Kopienas regulā kā Regula Nr. 1059/83 paredzētos pienākumus un nav ievērojis šajā regulā paredzētos nosacījumus attiecībā uz tiesībām saņemt Kopienas atbalstu un ja šajā nozares regulā ir paredzēta – kā tas ir noteikts minētās regulas 17. pantā – pasākumu vai sankciju sistēma, šī sistēma ir piemērojama, neraugoties uz jebkādu citu [...] Savienības tiesībās paredzētu sistēmu, pat ja attiecīgais pārkāpums apdraud [...] Savienības finanšu intereses? Vai arī, gluži pretēji, šāda pārkāpuma gadījumā ir jāpiemēro vienīgi Regulā Nr. 2988/95 paredzētā pasākumu un administratīvo sankciju sistēma? Vai arī ir piemērojamas abas regulas?
- 4) Ja ir piemērojama gan nozares regula, gan Regula Nr. 2988/95, kā ir apvienojamas to normas, lai noteiktu piemērojamās pasākumus un sankcijas?
- 5) Vai gadījumā, ja saimnieciskās darbības subjekts ir izdarījis vairākus Savienības tiesību pārkāpumus un dažiem no tiem ir piemērojama nozaru regulā paredzētā pasākumu vai sankciju sistēma, bet citi ir uzskatāmi par pārkāpumu Regulas Nr. 2988/95 izpratnē, ir piemērojama vienīgi Regula Nr. 2988/95?”

III – Par prejudiciālajiem jautājumiem

A – Par pirmā jautājuma pirmo daļu

25 Ar pirmā jautājuma pirmo daļu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kur sabiedrības, kas esot pārdevusi vīnogu misu, nepastāvēšanas sekas ir tādas, ka nevar tikt pierādīta šīs vīnogu misas Kopienas izcelsme, ražotājs, kurš to ir iegādājies no šīs sabiedrības, tomēr var likumīgi

noslēgt šīs vīnogu misas uzglabāšanas līgumu – tostarp ievērojot pienākumu “palikt [šīs vīnogu misas] īpašniekam” saskaņā ar Regulas Nr. 1059/83 2. panta 2. punktu – un tādējādi šajā sakarā saņemt uzglabāšanas atbalstu saskaņā ar Regulu Nr. 822/87.

- 26 Jāatzīmē, ka Regulas Nr. 1059/83 2. pantā, kaut arī tajā ir definēts jēdziens “ražotājs” un prasīts cita starpā, ka tam ir jābūt vīnogu misas “īpašniekam”, lai ar intervences aģentūru varētu likumīgi tikt noslēgts uzglabāšanas līgums, kas tam piešķir tiesības uz uzglabāšanas atbalstu, nav definēts jēdziens “īpašnieks”.
- 27 Šajā regulā, ciktāl runa ir par uzglabāšanas līgumiem, kas var dot tiesības saņemt uzglabāšanas atbalstu, ir paredzēti tikai Regulas Nr. 822/87 īstenošanas noteikumi.
- 28 Kā pamatoti norādījušas *FranceAgriMer* un Komisija, jautājums par to, vai uzņēmējs var tikt kvalificēts par “īpašnieku” Regulas Nr. 1059/83 2. panta 2. punkta izpratnē un līdz ar to var noslēgt uzglabāšanas līgumu, kas dod tiesības uz uzglabāšanas atbalstu, var rasties vienīgi situācijā, kad vīnogu misa ietilpst Regulas Nr. 822/87 materiālajā piemērošanas jomā. Šajā ziņā netiek apstrīdēts, ka saskaņā ar attiecīgo tiesisko regulējumu vienīgi Kopienas izcelsmes vīnogu misa var būt pamats tiesībām saņemt šajā regulā paredzēto uzglabāšanas pabalstu.
- 29 Pamatlietā ir skaidrs, ka *Vinifrance* pati nav saražojusi vīnogu misu, bet ieguvusi to ar pirkuma līguma starpniecību. Tomēr ir skaidrs, ka šīs pirkuma līgums ticis noslēgts ar sabiedrību, kura šī līguma noslēgšanas brīdī juridiski nekādā veidā neeksistēja, un ka tāpēc nevar tikt pierādīta vīnogu misas, kuru tieši vai netieši ir piegādājusi pēdējā minētā sabiedrība, Kopienas izcelsme.
- 30 Šādos apstākļos – neatkarīgi no tā, vai *Vinifrance* kā “ražotāja”, ciktāl nevar tikt pierādīta vīnogu misas Kopienas izcelsme, ir vai nav bijusi attiecīgās preces juridiskā vai faktiskā īpašniece, – šāds uzņēmējs katrā ziņā nevar tikt uzskatīts par tādu, kurš ir ieguvis Regulas Nr. 822/87 piemērošanas jomā ietilpstošu vīnogu misu, kas tam ļautu saņemt uzglabāšanas atbalstu saskaņā ar šo regulu.
- 31 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmā jautājuma pirmo daļu ir jāatbild, ka tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kad tādēļ, ka nav zināma sabiedrība, kas pārdevusi vīnogu misu, nevar tikt noteikta to Kopienas izcelsme, ražotājs, kurš minētās misas ir iegādājies no šīs sabiedrības, katrā ziņā nevar saņemt uzglabāšanas atbalstu saskaņā ar Regulu Nr. 822/87.

B – Par pirmā jautājuma otro daļu, kā arī par 2.–5. jautājumu

- 32 Ar pirmā jautājuma otro daļu, kā arī ar 2.–5. jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1059/83 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tajā paredzētā sankciju sistēma ir piemērojama gadījumā, kad ražotājs ir saņēmis uzglabāšanas atbalstu, pat ja lielākā daļa vīnogu misas, par kuru ir bijuši noslēgti uzglabāšanas līgumi, kas ir tikuši iesniegti kopā ar pieteikumiem atbalsta saņemšanai, – pretēji Regulā Nr. 822/87 prasītajam – nebija Kopienas izcelsmes. Turklāt ar šiem pašiem jautājumiem iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot arī, vai un cik lielā mērā Regulas Nr. 2988/95 noteikumi var tikt uzskatīti par papildu vai alternatīvu juridisko pamatu, lai uzsāktu tiesvedību par šādiem pārkāpumiem.

1. Tiesai iesniegtie apsvērumi

- 33 *FranceAgriMer* un Francijas valdība būtībā apgalvo, ka Regulas Nr. 1059/83 17. pants nav paredzēts ar mērķi regulēt tiesvedības par tādiem pārkāpumiem, kādi ir pamatlietā. Pirmkārt, šī panta 1. punkta a) apakšpunktā esot paredzēta sankciju sistēma par noteiktu šīs regulas normās izsmēloši uzskaitītu pienākumu neizpildi, bet par tādiem neesot runa pamatlietā. Otrkārt, minētā 17. panta 1. punkta b) apakšpunktā esot paredzēts sods par citu pienākumu, kas ir paredzēti šajā regulā vai uzglabāšanas līgumā, neizpildi. Tomēr ar šādu sodu, kas ietver izmaksātā atbalsta samazināšanu samērīgi izdarītā

pārkāpuma smagumam, nevarot tikt regulēti tik lieli trūkumi kā prasības par vīnogu misas atrašanos īpašumā neizpilde, kas ir uzskatāma par Regulas Nr. 1059/83 2. panta 2. punkta pārkāpumu, vai nespēja pierādīt vīnogu misas Kopienas izcelsmi uzglabāšanas atbalsta saņemšanai, kas ir uzskatāma par pamatpienākuma un priekšnosacījuma uzglabāšanas atbalsta piešķiršanai saskaņā ar Regulu Nr. 822/87 neizpildi.

- 34 It īpaši Francijas valdība uzskata, ka Regulas Nr. 1059/83 17. pantā ir paredzētas sankcijas saistībā ar uzglabāšanas līgumu izpildi. Pamatlietā apskatāmie pārkāpumi ir saistīti ar šādu līgumu noslēgšanas nosacījumiem un līdz ar to – ar šo līgumu spēkā esamību uzglabāšanas atbalsta piešķiršanas nolūkā.
- 35 Tā kā piemērojamajās nozaru regulās, kas šajā gadījumā ir Regula Nr. 822/87 un Regula Nr. 1059/83, nav definēta sankcija, *FranceAgriMer* un Francijas valdība uzskata, ka Regula Nr. 2988/95 ir piemērojama tiktāl, ciktāl pārmestā pienākumu neizpilde ir uzskatāma par pārkāpumu pēdējās minētās regulas 1. panta izpratnē. Šajā ziņā tās norāda, ka Tiesa jau ir atzinusi, ka šīs regulas 5. pants nevar būt juridiskais pamats administratīvā soda piemērošanai. Tomēr tās uzskata, ka minētās regulas 4. pants, ciktāl tajā ir paredzēts Savienības tiesību vispārējais princips, saskaņā ar kuru pastāv pienākums atmaksāt visu nelikumīgi saņemto Kopienas atbalstu, var tikt uzskatīts par juridisko pamatu, lai pilnībā atgūtu pamatlietā piešķirto uzglabāšanas atbalstu.
- 36 Polijas valdība savukārt uzskata, ka, ja nozares tiesiskajā regulējumā nav paredzēta soda piemērošana tiesvedības par pārkāpumu sakarā, ir jāpiemēro valsts tiesībās paredzēti sodi, ja tādi eksistē. Taču šī valdība norāda, ka uz pienākumu atmaksāt nelikumīgi saņemto atbalstu attiecas jēdziens “administratīvs pasākums” Regulas Nr. 2988/95 4. panta izpratnē un tas neliedz piemērot administratīvu sodu papildus šādai atmaksai.
- 37 Komisija sākotnēji apgalvoja, ka tiktāl, ciktāl abi konstatētie pārkāpumi attiecās tikai uz daļu no vīnogu misas pamatlietā, intervences aģentūras lēmums par divu uzglabāšanas atbalstu pilnīgu atgūšanu patiesībā ietvēra divus aspektus.
- 38 Pirmkārt, šajā lēmumā esot bijis paredzēts atgūt daļu uzglabāšanas atbalsta, kas ticis piešķirts par tās vīnogu misas daļas uzglabāšanu, attiecībā uz kuru *Vinifrance* nebija pierādījusi, ka tā ir tās “īpašniece” un ka šai daļai ir Kopienas izcelsme. Šajā ziņā Komisija norādīja, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru šāda atgūšana esot vien sekas konstatējumam, ka nav izpildīti nosacījumi Savienības tiesiskajā regulējumā paredzēto priekšrocību iegūšanai, padarot piešķirto atbalstu par nepamatotu un tādējādi attaisnojot pienākumu to atmaksāt.
- 39 Otrkārt, runājot par tās atbalsta daļas atgūšanu, kas tika piešķirta par ekskluzīvi no sabiedrības *Cantine Trapizzo* iegādāto vīnogu misu un attiecībā uz kuru netika konstatēta nekāda tiesiskajā regulējumā paredzēto pienākumu neizpilde, Komisija apgalvoja, ka šī minētā lēmuma daļa ir jāuzskata par sankciju. Tomēr tādā gadījumā šī lēmuma juridiskais pamats nebūtu rodams ne Regulā Nr. 2988/95, ne nozares regulās Nr. 822/87 un Nr. 1059/83, ne arī valsts tiesībās.
- 40 Tomēr tiesas sēdē Komisija norādīja, ka tiktāl, ciktāl pēc koncentrēšanas vairs nebija iespējams nošķirt Kopienas izcelsmes vīnogu misu no vīnogu misas, kurai nebija Kopienas izcelsmes, tā secinot, ka šādos apstākļos viss piešķirtais uzglabāšanas atbalsts ir jāatgūst, izmantojot administratīvu pasākumu.

2. Tiesas atbilde

a) Vispārējie apsvērumi attiecībā uz Regulu Nr. 2988/95

- 41 Jāatgādina, ka ar Regulas Nr. 2988/95 1. panta 1. punktu ir ieviesti vispārēji noteikumi attiecībā uz vienotu kontroli un administratīvajiem pasākumiem un sodiem saistībā ar Kopienas tiesību pārkāpumiem un tas, kā izriet no minētās regulas preambulas trešā apsvēruma, ir paredzēts ar mērķi

visās jomās apkarot darbības, kas kaitē Savienības finanšu interesēm (2004. gada 24. jūnija spriedums lietā C-278/02 *Handlbauer*, Krājums, I-6171. lpp., 31. punkts, un 2010. gada 22. decembra spriedums lietā C-131/10 *Corman*, Krājums, I-14199. lpp., 36. punkts).

- 42 Tā no Regulas Nr. 2988/95 preambulas ceturtā apsvēruma izriet, ka, lai efektīvi apkarotu krāpšanu, kas kaitē Savienības finanšu interesēm, visās Savienības politikas jomās ir jāievieš vienots tiesību normu kopums. Turklāt rīcība, kas tiek uzskatīta par pretlikumīgu, kā arī ar to saistītie administratīvie pasākumi un sodi ir paredzēti nozaru tiesiskajā regulējumā atbilstoši Regulai Nr. 2988/95 (2004. gada 1. jūlija spriedums lietā C-295/02 *Gerken*, Krājums, I-6369. lpp., 55. punkts).
- 43 Kontroles un sodīšanas par Savienības tiesību pārkāpumiem jomā Savienības likumdevējs, pieņemot Regulu Nr. 2988/95, ir noteicis virkni vispārēju principu un vispārīgi pieprasījis, lai visos nozaru noteikumos šie principi tiktu ievēroti (it īpaši skat. 2008. gada 11. marta spriedumu lietā C-420/06 *Jager*, Krājums, I-1315. lpp., 61. punkts; 2011. gada 21. jūlija spriedumu lietā C-150/10 *Beneo-Orafti*, Krājums, I-6843. lpp., 69. punkts, kā arī 2012. gada 4. oktobra spriedumu lietā C-669/11 *ED & F Man Alcohols*, 45. punkts). Turklāt no šīs regulas izriet, ka tā ir piemērojama arī attiecībā uz tiem nozaru noteikumiem, kādi pastāvēja tās spēkā stāšanās brīdī (šajā ziņā skat. 1997. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-354/95 *National Farmers' Union u.c., Recueil*, I-4559. lpp., 39. punkts).
- 44 Regula Nr. 2988/95 ir piemērojama ikvienā situācijā, kad tiek izdarīts “pārkāpums” tās 1. panta izpratnē, proti, Savienības tiesību normas pārkāpums, kas izriet no saimnieciskās darbības subjekta rīcības vai nolaidības un kas kaitē vai varētu kaitēt Savienības budžetam vai tās pārvaldītajiem budžetiem, vai nu samazinot vai zaudējot ienākumus no pašu resursiem, kurus tieši saņem Savienība, vai arī radot nepamatotus izdevumus.
- 45 Šajā ziņā ikviens “pārkāpums” šīs regulas 1. panta izpratnē ir pamats “administratīvu pasākumu un sankciju” piemērošanai (šajā ziņā skat. 2012. gada 5. jūnija spriedumu lietā C-489/10 *Bonda*, 33. punkts).
- 46 Tā Regulas Nr. 2988/95 4. panta 1. punkta pirmajā ievilkumā ir paredzēts, ka ikviena pārkāpuma gadījumā nelikumīgi iegūtais labums atgūstams, uzliekot pienākumu samaksāt vai atmaksāt summas, kas nav samaksātas vai ir nelikumīgi saņemtas.
- 47 Attiecībā uz tišu pārkāpumu vai pārkāpumu nolaidības dēļ šīs regulas 5. pantā ir paredzēts vienīgi tas, ka par tiem var piespriest noteiktus administratīvos sodus, kas uzskaitīti šajā pantā (skat. 2010. gada 28. oktobra spriedumu lietā C-367/09 *SGS Belgium u.c.*, Krājums, I-10761. lpp., 35. punkts).
- 48 Minētajā normā nav precīzi noteikts, kurš no tajā uzskaitītajiem sodiem ir jāpiemēro tāda pārkāpuma gadījumā, kas kaitē Savienības finanšu interesēm (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *SGS Belgium u.c.*, 36. punkts, kā arī lietā *ED & F Man Alcohols*, 46. punkts).
- 49 No Regulas Nr. 2988/95 2. panta, it īpaši tā 3. punkta, lasot to kopā ar šīs regulas preambulas piekto un astoto apsvērumu, izriet, ka Savienības likumdevējam ir jāpieņem nozaru regulējums, kas paredz administratīvos sodus, līdzīgi tam, kāds minētās regulas pieņemšanas laikā jau pastāvēja kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGS Belgium u.c.*, 37. punkts).
- 50 No Regulas Nr. 2988/95 5. panta 1. punkta c) un d) apakšpunkta izriet, ka saskaņā ar Kopienas tiesību normām piešķirtā atbalsta pilnīga vai daļēja atņemšana, pat ja uzņēmējs nepamatoti ir saņēmis tikai daļu no tā, ir uzskatāma par administratīvu sodu (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Bonda*, 34. punkts). Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru sodu, pat tādu, kuram nav kriminālsoda rakstura, var piemērot tikai tad, ja tas balstās uz skaidru un nepārprotamu juridisko pamatu (skat. 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā C-110/99 *Emsland-Stärke, Recueil*, I-11569. lpp., 56. punkts; 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā C-210/00 *Käserei Champignon Hofmeister, Recueil*, I-6453. lpp.,

52. punkts, kā arī 2006. gada 6. aprīļa spriedumu lietā *C-274/04 ED & F Man Sugar*, Krājums, I-3269. lpp., 15. punkts), un līdz ar to nevar piemērot, pamatojoties vienīgi uz šiem noteikumiem (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGS Belgium* u.c., 43. punkts).

b) Par attiecībām starp nozares regulām Nr. 822/87 un Nr. 1059/83 un Regulu Nr. 2988/95

51 Ar Regulu Nr. 822/87 ieviestās uzglabāšanas atbalstu sistēmas ietvaros šādu atbalstu var piešķirt vienīgi Kopienas izcelsmes vīnogu misas uzglabāšanai. Turklāt saskaņā ar šīs regulas 32. panta 2. punktu šādu atbalstu piešķir, ja ražotājs ar vienu vai vairākām intervences aģentūrām ir noslēdzis vienu vai vairākus uzglabāšanas līgumus, kuru spēkā esamība ir nosacījums šāda atbalsta piešķiršanai.

52 Pienākuma par vīnogu misas Kopienas izcelsmi neievērošana ir uzskatāma par Savienības tiesību normu pārkāpumu, kas kaitē Savienības budžetam, radot nepamatotus izdevumus. Tāpēc uz šādu pienākuma neizpildi attiecas jēdziens “pārkāpums” Regulas Nr. 2988/95 1. panta izpratnē.

i) Par iespēju piemērot sodu, pamatojoties uz Regulas Nr. 1059/83 17. panta 1. punkta b) apakšpunktu

53 Runājot par to, vai sakarā ar šādu pārkāpumu Regulas Nr. 2988/95 1. panta izpratnē var tikt uzsākta tiesvedība, pamatojoties uz Regulas Nr. 1059/83, kas ir nozares regula, 17. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir jānorāda, ka šajā 17. panta 1. punktā ir paredzētas divu veidu sankcijas.

54 Pirmkārt, šīs regulas 17. panta 1. punktā ir paredzēts, ka uzglabāšanas atbalstu neizmaksā, ja ražotājs nepilda savus pienākumus saskaņā ar 7. panta 2. punktu, 15. un 16. pantu un attiecīgā gadījumā 10. panta 2. punktu. Šādi pienākumi, par kādiem nav runas pamatlietā, būtībā attiecas uz uzglabāšanas līguma, kas noslēgts starp ražotāju un intervences aģentūru, izpildes nosacījumiem, kā, piemēram, uz gadījumu, kad ražotājs liedz īstenot pārbaudes, kuras var veikt šī aģentūra, un pašiem vīnogu misas, par kuru ir noslēgts minētais līgums, uzglabāšanas nosacījumiem.

55 Otrkārt, runājot par citiem ražotāja pienākumiem saskaņā ar šo regulu vai uzglabāšanas līgumu, minētā 17. panta 1. punktā ir paredzēts, ka minēto pienākumu neizpildes rezultātā tiek samazināts atbalsts samērīgi izdarītā pārkāpuma smagumam.

56 Šajā ziņā ir jānorāda, ka tiesiskajā regulējumā, kas bija spēkā pirms Regulas Nr. 1059/83, normā, kas atbilda pēdējās minētas regulas 17. pantam, bija paredzēta vien vienas vienīgas sankcijas piemērošana, kas ietvēra vienkāršu atbalsta atgūšanu, skaidri neparedzot iespēju uzsākt piešķirtā atbalsta samazināšanu gadījumā, kad uzņēmējs nav izpildījis šajā regulējumā paredzēto pienākumu. Komisijas 1976. gada 13. augusta Regulas (EEK) Nr. 2015/76 par galda vīna, vīnogu misas un koncentrētas vīnogu misas uzglabāšanas līgumiem (OV L 221, 20. lpp.) 15. panta 1. punktā, kā arī Komisijas 1979. gada 23. novembra Regulas (EEK) Nr. 2600/79 par galda vīna, vīnogu misas un koncentrētas vīnogu misas uzglabāšanas līgumiem (OV L 297, 15. lpp.) 16. panta 1. punktā bija paredzēts, ka, “izņemot *force majeure* gadījumus, ja ražotājs nepilda savus pienākumus saskaņā ar līgumu, atbalstu neizmaksā”.

57 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka, pieņemot Regulas Nr. 1059/83 17. pantu, Savienības likumdevējs ir vēlējis paredzēt sodu nošķiršanu un gradāciju, pirmkārt, ekskluzīvi identificējot pienākumu neizpildi, kurai piemērojama sods ietvertu vienkāršu atbalsta atņemšanu, un, otrkārt, identificējot līgumā vai mazāk svarīgās normās paredzētu pienākumu neizpildi, kurai vispiemērotākais sods būtu atbalsta samazināšana samērīgi smagumam.

58 No iepriekš minētā, kā to pamatoti apgalvo *FranceAgriMer*, Francijas valdība un Komisija, izriet, ka Regulas Nr. 1059/83 17. panta 1. punkta b) apakšpunktā ietvertu sodu ir paredzēts piemērot tiesvedībā par pārkāpumiem saistībā ar uzglabāšanas līguma izpildes nosacījumiem, kuri nav tik smagi kā šī 17. panta 1. punkta a) apakšpunktā paredzētie pārkāpumi. Turpretim minētās regulas 17. panta

1. punkta b) apakšpunkts nevar tikt piemērots, lai sodītu par nopietniem trūkumiem, kas ietekmē paša uzglabāšanas līguma, kurš tiek iesniegts kopā ar pieteikumu uzglabāšanas atbalsta saņemšanai, spēkā esamību un kuru dēļ ražotāja tiesības saņemt uzglabāšanas atbalstu kļūst tieši apšaubāmas.

59 Gadījumā, ja netiek pierādīta vīnogu misas, par kuru ir noslēgts uzglabāšanas līgums, kas iesniegts kopā ar pieteikumu atbalsta saņemšanai, Kopienas izcelsme, ar to vien ir pietiekami, lai netiktu pieļauts, ka šāds līgums likumīgi dod tiesības uz uzglabāšanas atbalstu saskaņā ar Regulu Nr. 822/87.

ii) Par iespēju piemērot administratīvo sodu vai administratīvo pasākumu, pamatojoties uz Regulu Nr. 2988/95

60 Jānoskaidro ir arī, vai, tā kā piemērojamajā nozaru regulējumā nav paredzēta sankcija, šāda pārkāpuma Regulas Nr. 2988/95 1. panta izpratnē gadījumā, pamatojoties uz šo regulu, var tikt piemērots administratīvs sods vai vajadzības gadījumā administratīvs pasākums.

61 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Savienības finanšu interešu aizsardzības kontekstā Regulas Nr. 2988/95 5. pants nav uzskatāms par pietiekamu juridisko pamatu administratīvā soda piemērošanai, jo soda piemērošanai ir nepieciešams, lai pirms attiecīgā pārkāpuma izdarīšanas Savienības likumdevējs būtu pieņēmis nozares regulējumu, kurā būtu noteikts šis sods, vai arī vajadzības gadījumā, ja šāds regulējums vēl nav pieņemts Savienības līmenī, lai tās dalībvalsts, kurā ir izdarīts šis pārkāpums, tiesībās būtu paredzēta administratīvā soda piemērošana (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *SGS Belgium* u.c., 43. punkts, kā arī lietā *ED & F Man Alcohols*, 47. punkts).

62 No minētā izriet, ka tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, kur nozaru tiesiskajā regulējumā un valsts tiesībās nav normas, kurā būtu paredzēta soda piemērošana, par attiecīgo “pārkāpumu” nevar tikt piemērots “sods” Regulas Nr. 2988/95 5. panta izpratnē.

63 Tāpēc jautājums ir par to, vai par tādu pārkāpumu Regulas Nr. 2988/95 1. panta izpratnē savukārt var tikt piemērots administratīvs pasākums šīs regulas 4. panta izpratnē.

64 Šajā ziņā ir jānorāda, ka kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros gadījumā, kad Savienības likumdevējs ir izvirzījis nosacījumus tiesībām saņemt atbalstu, šo tiesību zaudēšana kāda nosacījuma neievērošanas dēļ nav sods, bet gan tikai likumā paredzēto nosacījumu neievērošanas sekas (skat. 2007. gada 24. maija spriedumu lietā *C-45/05 Maatschap Schonewille-Prins*, Krājums, I-3997. lpp., 47. punkts, un 2012. gada 24. maija spriedumu lietā *C-188/11 Hehenberger*, 37. punkts).

65 Ar pienākumu atmaksāt nelikumīgi, izmantojot prettiesiskas darbības iegūtu labumu netiek pārkāpts likumības princips. Konstatācija, ka nosacījumi, kas vajadzīgi, lai iegūtu no Savienības tiesībām izrietošu labumu, ir mākslīgi radīti, katrā ziņā padara piešķirto priekšrocību par nepamatotu un tādējādi attaisno pienākumu to atmaksāt (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Emsland-Stärke*, 56. punkts, un 2009. gada 4. jūnija spriedumu lietā *C-158/08 Pometon*, Krājums, I-4695. lpp., 28. punkts).

66 Attiecībā uz atbalstu, kas ir izmaksāts no Savienības budžeta kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros, Tiesa jau ir konstatējusi, ka jebkāda dalībvalsts rīcības brīvības izmantošana attiecībā uz iespēju prasīt vai neprasīt tāda atbalsta atmaksu, kas piešķirts nepamatoti vai prettiesiski, būtu pretrunā šajās nozarēs piemērojamajos Savienības tiesību aktos noteiktajam valstu iestāžu pienākumam atgūt nepamatoti vai nepareizi izmaksātu atbalstu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGS Belgium* u.c., 50. punkts).

- 67 No minētā izriet, ka tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, kur konstatēto pārkāpumu rezultātā uzglabāšanas līgumi nevar tikt uzskatīti par likumīgi noslēgtiem, lai saņemtu strīdīgos uzglabāšanas atbalstus, valsts iestādēm ir jāpiemēro tāds administratīvs pasākums Regulas Nr. 2988/95 4. panta 1. punkta pirmā ievilkuma izpratnē, kas ietver prasību atmaksāt šo nepamatoti saņemto atbalstu.
- 68 Šajā ziņā ir jāprecizē, ka pamatlietā esošajos apstākļos apgalvotie pārkāpumi attiecas uz lielāko daļu vīnogu misas, jo no attiecīgajiem 34 408 hektolitriem 29 821 hektolitri ir tieši vai netieši iegādāti no neeksistējošas sabiedrības *Far Vini*, savukārt tikai 4587 hektolitrus likumīgi ir piegādājusi sabiedrība *Cantine Trapizzo*.
- 69 Turklāt no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu izriet, ka par 4587 hektolitriem bija noslēgts uzglabāšanas līgums, saskaņā ar kuru 1998. gada 10. martā tika pārskaitīti EUR 170 391,31. Tādējādi šis daudzums, ko bija piegādājusi sabiedrība *Far Vini*, tika sajaukts kopā ar sabiedrības *Cantine Trapizzo* piegādāto vīnogu misu.
- 70 Šādos apstākļos, kur Kopienas izcelsmes vīnogu misa nebija vienīgā, par kuru tika noslēgti divi uzglabāšanas līgumi, kas ir jāizvērtē iesniedzējtiesai, pēdējā minētā vajadzības gadījumā var secināt, ka tiktāl, ciktāl Kopienas izcelsmes vīnogu misa tika sajaukta kopā ar vīnogu misu, kurai nebija Kopienas izcelsmes, kā rezultātā pēc koncentrēšanas darbībām tās vairs nevarēja ne identificēt, ne nošķirt, šie abi uzglabāšanas līgumi, ņemot vērā nosacījumu par koncentrētas vīnogu misas Kopienas izcelsmi, kopumā bija nelikumīgi.
- 71 No minētā izriet, ka abi uzglabāšanas līgumi, kā to tiesas sēdē apgalvoja *FranceAgriMer* un Francijas valdība, kā arī Komisija, nevarēja likumīgi dot tiesības uz uzglabāšanas atbalstu pamatlietā, kas nozīmē, ka valsts iestādēm ir tiesības prasīt pilnībā atmaksāt tādējādi *Vinifrance* nepamatoti izmaksāto atbalstu.
- 72 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmā jautājuma otro daļu, kā arī 2.–5. jautājumu ir jāatbild, ka tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā:
- Regulas Nr. 1059/83 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts nevar tikt uzskatīts par juridisko pamatu soda piemērošanai ražotājam par to, ka tas nav izpildījis Regulā Nr. 822/87 paredzēto pienākumu par vīnogu misas, attiecībā uz kuru tiek piešķirtas tiesības uz uzglabāšanas atbalstu, Kopienas izcelsmi;
  - situācijā, kad ne nozaru tiesiskajā regulējumā, ne valsts tiesību aktos nav ietverta tiesību norma, kurā būtu paredzēts piemērot sodu, attiecīgajiem pārkāpumiem nevar tikt piemērots “sods” Regulas Nr. 2988/95 5. panta izpratnē, un
  - valsts iestādēm ir jāpiemēro administratīvs pasākums Regulas Nr. 2988/95 4. panta 1. punkta pirmā ievilkuma izpratnē, kas ietver prasību pilnībā atmaksāt nepamatoti saņemto atbalstu, ciktāl ir konstatēts, kas ir jāizvērtē iesniedzējtiesai, ka katrs no abiem uzglabāšanas līgumiem pamatlietā, skatot tos atsevišķi, daļēji vai pilnībā attiecas uz vīnogu misu, kuras izcelsme nevar tikt kvalificēta kā Kopienas izcelsme un kura koncentrēšanas un uzglabāšanas darbību ietvaros ir tikusi sajaukta kopā ar Kopienas izcelsmes vīnogu misu.

IV – Par tiesāšanās izdevumiem

- 73 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) tādā situācijā, kāda ir pamatlietā, kad tādēļ, ka nav zināma sabiedrība, kas pārdevusi vīnogu misu, nevar tikt noteikta to Kopienas izcelsme, ražotājs, kurš minētās misas ir iegādājies no šīs sabiedrības, katrā ziņā nevar saņemt uzglabāšanas atbalstu saskaņā ar Regulu (EEK) Nr. 822/87 par vīna tirgus kopīgo organizāciju, kas grozīta ar Padomes 1988. gada 19. jūlija Regulu (EEK) Nr. 2253/88;
- 2) tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā:
  - Komisijas 1983. gada 29. aprīļa Regulas (EEK) Nr. 1059/83 par uzglabāšanas līgumiem attiecībā uz galda vīniem, vīnogu misu, koncentrētu vīnogu misu un rektificētu koncentrētu vīnogu misu, kas grozīta ar Komisijas 1999. gada 15. decembra Regulu (EK) Nr. 2646/1999, 17. panta 1. punkta b) apakšpunkts nevar tikt uzskatīts par juridisko pamatu soda piemērošanai ražotājam par to, ka tas nav izpildījis Regulā Nr. 822/87, kas grozīta ar Padomes Regulu Nr. 2253/88, paredzēto pienākumu par vīnogu misas, attiecībā uz kuru tiek piešķirtas tiesības uz uzglabāšanas atbalstu, Kopienas izcelsmi;
  - situācijā, kad ne nozaru tiesiskajā regulējumā, ne valsts tiesību aktos nav ietverta tiesību norma, kurā būtu paredzēts piemērot sodu, attiecīgajiem pārkāpumiem nevar tikt piemērots “sods” Padomes 1995. gada 18. decembra Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību 5. panta izpratnē, un
  - valsts iestādēm ir jāpiemēro administratīvs pasākums Regulas Nr. 2988/95 4. panta 1. punkta pirmā ievilkuma izpratnē, kas ietver prasību pilnībā atmaksāt nepamatoti saņemto atbalstu, ciktāl ir konstatēts, kas ir jāizvērtē iesniedzējtiesai, ka katrs no abiem uzglabāšanas līgumiem pamatlietā, skatot tos atsevišķi, daļēji vai pilnībā attiecas uz vīnogu misu, kuras izcelsme nevar tikt kvalificēta kā Kopienas izcelsme un kura koncentrēšanas un uzglabāšanas darbību ietvaros ir tikusi sajaukta kopā ar Kopienas izcelsmes vīnogu misu.

[Paraksti]